

Ikt. sz.: EUB-40/19-3/2015.

EUB-10/2015. sz. ülés
(EUB-33/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2015. április 20-án, hétfőn, 16 óra 34 perckor
az Országház főemelet 66. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programról</i>	5
<i>Szabó Zsolt tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések</i>	8
<i>Szabó Zsolt válasza</i>	10
<i>Az ülés berekesztése</i>	14

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programról

Előterjesztő:

Szabó Zsolt, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Józsa István (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Csöbör Katalin (Fidesz) dr. Hörcsik Richárdnak (Fidesz)

Firtl Mátyás (KDNP) Tessely Zoltánnak (Fidesz)

Dr. Tóth Bertalan (MSZP) dr. Józsa Istvánnak (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főtanácsadó

Dóczy Zsuzsánna munkatárs

Dr. Tamás Csaba Gergely szakmai tanácsadó

Meghívottak

Szabó Zsolt államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 16 óra 34 perc)

Az ülés megnyitása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim. Az Országgyűlés Európai ügyek bizottságának ülését megnyitom. Köszöntöm a képviselőtársaimat, köszöntöm az Országgyűlés munkatársait, a meghívott vendégeket, és köszöntöm a napirendi pont előadóját, Szabó Zsolt államtitkár urat a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium részéről.

Első teendőnk a határozatképesség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk a helyettesítésekkel együtt határozatképes. Eseti képviseleti megbízást jelentek be. Tessely Zoltán alelnök úr képviseli Firtl Mátvás képviselő urat, Józsa István képviselő úr Tóth Bertalant, Hörcsik Richárd pedig Csöbör Katalint.

Tisztelt Képviselőtársaim! A törvényi előírásoknak megfelelően javaslatot tettem a mai ülésünk napirendjére. Egyetlen napirendi pontot terveztünk: tájékoztató a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programról. Ahogy említettem, a napirendi pont előadója Szabó Zsolt fejlesztési és klímapolitikáért, valamint kiemelt közszolgáltatásokért felelős államtitkár a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium részéről.

A napirend elfogadása

Kérdezem a képviselőtársaimat, hogy a napirendi ponttal kapcsolatban van-e valakinek kérdése, véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet. Szavazásra teszem fel. Ki az, aki támogatja a napirendet? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, a jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag támogatta a napirendi pont megtárgyalását.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Mielőtt a napirendi pont megtárgyalásához kezdenénk, engedjék meg, hogy tájékoztassam a képviselőtársaimat, hogy az elmúlt héten, pénteken a Gazdasági, valamint a Költségvetési bizottsággal együtt fogadta a bizottságunk Jyrki Kataint, az Európai Bizottság alelnökét és egy nagyon hasznos eszmecserét folytattunk az európai beruházási tervről, különösen a regionális versenyképességet elősegítő lehetséges energetikai, illetve infrastrukturális projektekről. Köszönöm képviselőtársaim aktív részvételét, annak ellenére, hogy pénteken 10 órakor volt, a bizottságunk képviseltette magát a legnagyobb számban.

Tájékoztató a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programról

Hozzákezdünk a napirendi pont megtárgyalásához: tájékoztató a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programról. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Bizottságunk tavaly figyelemmel kísérte a Partnerségi Megállapodás előkészítésének és elfogadásának folyamatát, idén márciustól kezdődően pedig az elfogadott operatív programok kérdéskörét tekintettük át. Március végén Zsigmondné Vitályos Eszter államtitkár asszony a Miniszterelnökség részéről tartott értékelést, májusban Rákossy Balázs államtitkár urat várjuk ülésünkre a Nemzetgazdasági Minisztériumból, a mai napon pedig a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium feladatkörébe tartozó két operatív program közül a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programról kérnénk egy rövid tájékoztatót az államtitkár úrtól. Külön köszönöm még egyszer, hogy elfogadta a bizottságunk meghívását.

Tisztelt Államtitkár Úr! Akkor megadom a szót. Kérem, röviden tájékoztasson bennünket, és ahogy ilyenkor szokás, a tájékoztató után a képviselőtársaim

kérdéseket tehetnek fel. Összegyűjtjük a kérdéseket, majd pedig visszaadjuk a szót az államtitkár úrnak. Tessék parancsolni, államtitkár úr!

Szabó Zsolt tájékoztatója

SZABÓ ZSOLT államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Köszönöm, és megtiszteltetés számomra, hogy itt lehetek a bizottság előtt és beszámolhatok a KEHOP keretében a 2014-20-as években tapasztalható forrásokról, azok felhasználási lehetőségéről.

Az alapot az 1600/2012. számú kormányhatározat jelenti, amely meghatározta a következő időszaki EU-támogatások konkrét szakmai irányát, és ezen belül a KEHOP-nak, amely kimondottan a környezettel és energiával foglalkozik, 14,9 százalékot adott. Ez egész pontosan 1174 milliárd forint. Van benne kötelezettségvállalásunk, egyrészt derogációs kötelezettség ivóvíz és szennyvíz témakörben, ez bizonyos feltételekkel került meghatározásra, illetve vannak benne szabadon felhasználható összegek. Összességében azt lehet mondani, hogy a programcsomag kapcsolódik más programcsomagokhoz, erre majd a végén ki fogok térni, illetve önmagában 5 fő csapásirányra van felosztva, amiből a klasszikus csapásirányok megvannak.

Ezek prioritások, így kimondottan a klímaváltozás, ami mintegy 324 milliárd forint, jellemzően ez az árvízi védekezés, tehát a nagy országos programok, ezek mindig kiemelték és igencsak nagy léptékűek. A települési vízellátás, szennyvízelvezetés, az ivóvízminőség-javítás főleg az alföldi régióban, itt vannak a derogációs kötelezettségek számunkra. A szennyvízelvezetés, -tisztítás befejezését minden kétezer lakos egyenérték feletti településnél kötelező elvégezni, illetve ha marad a végén forrás, az alatta lévő, tehát a kisebb lakosságszámú települések és régiók esetében is ez elvégezhető. Megjegyzem, hogy a vidékfejlesztési programban kimondottan a kisebb lakos egyenértékű településeknek van még egyéb forrása, ami szintén elérhető számunkra. Erre a célra 386 milliárd forint van.

A harmadik prioritás, amely kiemelt prioritás, ha úgy tetszik, a hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos. Ez 124 milliárd forintot takar. A hulladékgazdálkodás átalakítása országosan jelenleg van folyamatban. A szakmai irány alapján a képződött lakossági hulladék egyharmada kerül lerakóba, egyharmada szelektíven gyűjtött és újra hasznosítható, és egyharmada olyan újra felhasználható elsősorban égethető, tehát energianyeresre alkalmas frakció, amely eddig nem került felhasználásra, de a jövőben felhasználásra fog kerülni.

A negyedik prioritásunk az ERFA-s keret, vagyis a természetvédelmi és élővilág-védelmi fejlesztések. Több van, mint az előző hétéves ciklusban, itt 31,3 milliárd forint van. Ez zömében a nemzeti parkok kiemelt projektjeinek élőhelyfejlesztés, élőhelyvédelem címén felhasználható pénzüsszege.

Ötödik elemként hagytam talán a legfontosabbat, az energiahatékonyság növelését, a megújuló energiaforrások alkalmazását, ez mintegy 308 milliárd forint.

Szeretném ebben az esetben megjegyezni, hogy az önkormányzatok, amelyek a korábbi években a KEOP keretein belül voltak, most átkerültek a Területi Operatív Programba, az úgynevezett TOP-ba, illetve a vállalkozói szféra esetében található pénz a GINOP-ban, a központi régió esetében a VEKOP-ban, amihez szintén innen adunk hozzá forrást, és szakmailag együttműködünk ezekkel a társprioritásokkal.

Az elhatárolás, hogy melyik a GINOP és melyik a KEHOP, nagyon egyértelmű. A GINOP kimondottan vállalati, vállalkozási cél, tehát saját energiafelhasználás, ezzel szemben maga a KEHOP rendszerekre, hálózatra fog termelni. Kapcsolódik hozzá egy jogszabály-módosítás, ennek az egyeztetése már megkezdődött. Az eddigi,

ügynevezett kötelező átvételi rendszert, a KÁT-rendszert egy új rendszer fogja felváltani, amely az európai uniós előírásokat integrálva, a magyarországi energiapolitikai érdekeket magában hordozva METÁR néven ez év őszén fog a tisztelt Országgyűlés elé kerülni. Azt szeretnénk, ha január 1-jén életbe is tudna lépni ez az új meghatározás.

Az energiahatékonyság keretein belül újdonság, hogy a korábbi időszakban a KEOP-ban nem volt mód a lakosság támogatására, most azonban bekerült ez a kategória mintegy 120 milliárd forint értékben, ez kiegészítve a különböző a kvótakibocsátásból származó bevételekkel, egy nagyon komoly finanszírozási szintet tud ellátni. Ebbe beletartoznak a családi házak, a társasházak, nagyobb emeletes egyedi kiemelések, olyan soklakású társasházak, amelyek ügynevezett láncházak. Ezeket eddig nem sikerült támogatni. A támogatás mértéke ezeknél természetesen nem 100 százalék intenzitás. A többinél azt lehet mondani, hogy a jövedelemtermelőken kívül szinte kivétel nélkül mind 100 százalék, viszont az 50 százalék kiegészítésére a GINOP-pal együttműködve, a 8-as prioritásból van mód visszatérítendő, nagyon alacsony kamatozású pénzügyi eszköz igénybevételére. Ez azt jelenti, hogy nagyjából 2 és fél százalék, tehát a mindenkori legelőnyösebb piaci kamatnak megfelelő mértékű. Az energetikai rendszer, maga a prioritás közel 1200 milliárd, ha összefoglaljuk a teljes négy energetikai operatív rendszer együttes tartalmát, akkor ez közel 700 milliárd forint energetikai fejlesztést jelent.

Amit szeretnénk prioritással ellátni, és amit szeretnénk, ha nagyobb mértékben kerülne felhasználásra, az mindenképpen a geotermikus energia, mindenképpen a napenergia, ezen belül is a napelem, de a napkollektor is. Szeretnénk elősegíteni olyan erőművek létesítését, amelyek kimondottan a hulladékból és a szennyvíziszapból képződő, energetikailag felhasználható elemekből előállított energiát termelnek. Ezek zömében a távhőszolgáltatást segítik elő, tehát konkrét felhasználási céllal jönnek létre, részben pedig villamos energia előállítására szolgálnak.

Specialitása még a KEHOP-nak, hogy a civil szervezetek és az egyházak is komoly energetikai fejlesztésre kapnak lehetőséget ebben az operatív programban. Ezeknek a feladatoknak a megoldása is itt található. Vannak speciális átfogó területek. Mint említettem, például az önkormányzati épületek kimondottan a TOP-ban vannak, de ha, mondjuk, a KLIK végzi és hajtja végre a pályázatot, akkor az lehet, hogy KEHOP, lehet a KEHOP-ból finanszírozni, ha az oktatási intézmény, általános iskola épülete az önkormányzaté, viszont a működtetést a magyar állam biztosítja, ha azonban az önkormányzat pályázik, akkor egyértelműen a TOP-ban sikerülhet pályázni.

A magam részéről még talán annyit szeretnék kiegészítésül hozzáfűzni, hogy az Európai Unió elfogadta a KEHOP-ot teljes egészében, jóváhagyta az egész energetikai projektet valamennyi operatív program esetében. Ami még folyamatban van, az a központi régió. Miután nagyon sok pályázati csomagból kimaradtak, nem férnek bele OP-ba és az ő keretük, forrásuk a VEKOP-on belül nagyon minimális, ezért egy ilyen kiegészítéssel a KEHOP-ból nyújtunk nekik még forrást, hogy a központi régióban is sor kerülhessen fejlesztésre. A kormány már elfogadta a pályázatok megjelenésének időpontját, várhatóan 2015. harmadik és negyedik negyedévben fog megjelenni a nagy tömegük, azonban már most kiírás alatt vannak a derogációs kötelezettséggel bíró ivóvízminőség-javító és szennyvízes rendszerek.

A magam részéről ennyit szerettem volna vázként elmondani önöknek, és ha bármilyen kérdés van, állok szíves rendelkezésükre. Köszönöm szépen a szót.

Kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr, a rövid, de annál velősebb összefoglalóját. Megnyitom a vitát. Akinek kérdése, véleménye van, jelezze! (*Dr. Józsa István jelentkezik.*) Elsőként Józsa István képviselő úr jelentkezett. Tessék parancsolni!

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Nem biztos, hogy túl szerencsés időpontban van ez a bizottsági ülés, de a jelentősége véleményem szerint igen nagy. Örülök, hogy az államtitkár úr eljött, és remélem, nem az egyedüli alkalom lesz, különösen ami a KÁT-ot leváltó METÁR-rendszer életbe lépését jelenti. Számomra nagyon emlékezetes 2011. március 16-a, amikor a kétharmados többség egyetlen döntéssel megszüntetett mintegy ezer megawatt kapcsolt energiatermelést, és rákényszerítette a helyi távhőműveket, hogy térjenek vissza a korszerűtlen gázkazános, vagy egyéb forralós üzemmódra. Azóta várat magára a METÁR. A szakmai szervezetek természetesen a maguk moderált, visszafogott módján szorgalmazták ezt, de azt a megnyugtatót kapták, hogy majd a METÁR, majd a METÁR. Most négy év után már tényleg nagyon jó lenne, ha látnánk ebből valamit, különös tekintettel a Ház előtt lévő, lényegében elfogadás előtt álló uniós jogharmonizációs energiahatékonysági csomagra és a vállalásainkra.

Tehát az államtitkár úr nagyon optimistán nyilatkozta ma, azt hiszem, egy napirend előtti kérdésre, hogy Magyarországon javul a megújuló energiák aránya. Én pont az ellenkezőjét tudom, mind abszolút értékében, mind arányaiban, legalábbis a villamos energia területén, csökken a megújulók aránya, ami nemcsak klímavédelmi szempontból és általában az ország zöldítése szempontjából kedvezőtlen, hanem a 20-szor 20, 3-szor 20 vállalásaink tekintetében is. Pedig, ha jól emlékszem, igen-igen bátor, 14 százalék fölött van a 2020-as vállalásunk, és addig már kevesebb, mint öt év van. Úgyhogy e tekintetben nagyon kívánatos lenne, ha nemcsak elképzelések lennének a METÁR-ra, hanem ezek a programok lendületet kapnának. Tehát igazából a kérdésem arra vonatkozik, hogy várható-e, hogy az eddigi - hogy mondjam -, igazából csak az elképzelések szintjén mozgó gondolkodás helyett most már a kormányzat, illetve az NFM a tettek mezejére tud lépni.

Amire konkrétan is rákérdeznék, ez a geotermikus energia. Magyarország geológiai adottságai rendkívül kedvezőek és nemcsak a most ismert és használt, alapvetően balneológiai célokra használt meleg vizekre gondolok, hanem arra, amiről 2009 decemberében törvényt fogadtunk el, hogy 2500 méternél mélyebben már a bányászati szabályok szerint lehetne koncessziókat nyerni, hőbányászattal foglalkozni. Gondolok itt a nagy energiatartalmú közegeknek a bányászatára, vagy a még korszerűbb, úgynevezett hot rock technológiákra, amelyek már nem is hoznak fel közeget, hanem csak a hőenergiát hozzák fel azáltal, hogy lent egy zárt rendszer keretében a közeggel hozzák fel ugyanazt az energiát, amit lepréseltek. Tehát milyen elképzelések vannak a geotermikus energia sokkal nagyobb mértékű felhasználására? Szakértői becslések szerint, ha Budapest környékén, mondjuk, a balatoni vulkáni törésvonalat nézzük, az a Csepel-sziget északi részén metszi földrajzilag a Duna tengelyét, ott elérhetőek lennének ezek a nagy energiájú rétegek 3000-3500 méter mélységben. Ha ide egy geotermikus villamos erőmű tudna épülni akár csak egy 200-300 megawattos villamos teljesítménnyel, az 1:5-ös összefüggés alapján, ezzel akár ezer megawatt hőteljesítmény is nyerhető lenne, ami a teljes fővárosi távfűtést ki tudná szolgálni. Tehát ennél - hogy mondjam - nagyszerűbb, ambiciózusabb, és mind a hosszú távú működést, mind a klímavédelmet szolgáló geotermikus célt nehéz elképzelni. Persze a sok kis decentralizált geotermikus erőmű is nagy jelentőséggel

bírhat, a villamosenergia-termelés mellett, mondjuk, ahol nincs annyi lakossági fűtési lehetőség, ott üvegházak vagy kertészeti létesítmények energiamegtáplására. Tehát nagyon örülnék, ha ezek nemcsak a papír és az elképzelések szintjén lennének hallhatóak, láthatók, olvashatók, hanem konkrét programok és projektek keretében is. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tessely alelnök úré a szó.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Én is köszönöm szépen az államtitkár úrnak a hatékony tájékoztatást, és néhány kérdést én is szeretnék feltenni.

Az egyik kérdés kapcsán még visszakanyarodnék a múltra. A 2007-2013-as KEOP-os forrásokból vannak-e olyan maradványi források, amelyeket illetően születhetnek döntések, és ha igen, ezek mikor tudnak megjelenni és mire is lehet számítani? Tehát mi lesz a cél, hogy ezeknek a maradványforrásoknak a felhasználását tudjuk biztosítani?

Elhangzott a beszámolóban, hogy a közeljövőben elsőként a derogációs kötelezettséggel kapcsolt pályázatok fognak megjelenni, így jelesül a szennyvíz és az ivóvízhálózat fejlesztésével kapcsolatosak. Azzal kapcsolatban szeretnék kérdést feltenni, hogy a pályázat módjában milyen változások lesznek. Pontosan mi lesz a pályázatok menete, kik fognak pályázni, hogyan egyszerűsíti a kormány ezeknek a beruházásoknak a megvalósulását?

A következő speciális terület az árvízvédelem, az ezzel kapcsolatos pályázati lehetőségekről érdeklődnék. A települési önkormányzatokat eléggé erőteljesen érdekli, hogy mik lesznek azok, amik a TOP-os, és mik azok, amik a KEHOP-os forrásokból valósíthatók meg. Itt a bel- és külterületek esetleges külön forrásból való megfinanszírozása érdekel, hogy tudjuk, ott pontosan hogyan is kellene gondolkodnunk.

Elhangzott az államtitkár úr ismertetőjében, hogy a lakosság, a civil szervezetek és az egyházak számára megnyílnak a lehetőségek, hogy a KEHOP forrásaira pályázhassanak. Itt az iránt érdeklődnék, hogy pontosan mire, hogyan és milyen támogatásintenzitással. Arra kaptam választ, hogy a 8-as prioritási tengelyből lehet önerőt kedvező kamatozással hozzájutni, de hogy mégis az intenzitás mi lesz, az érdekelne. Köszönöm szépen előre is a választ.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Államtitkár Úr! Két rövid kérdést engedjen meg, amelyek kapcsolódnak a képviselőtársaim által feltett kérdésekhez.

Az egyik, hogy uniós összevetésben Magyarországon eléggé hektikus az időjárás, rendkívül gyakoriak az árvizek és a belvizes időszakok, különösen Északkelet-Magyarországra gondolok, ugyanakkor azt látjuk, hogy nyáron szárazság van. Ez a hektikusság a mezőgazdaságban nagyon nagy pusztításokat tud végezni, és ilyenkor felvetődik a kérdés, hogy hogyan tudunk védekezni. A régi lemez, hogy ha elkezdjük a Bodrogot Felsőberekkinél gáttal védeni 50 centis magasságban, akkor Tokajnál már 3 méter magasságig kellene védeni a várost. Tehát itt a záportározók és a különböző tározók kérdése is előtérbe kerül.

Ugyanakkor azt látjuk, hogy hiába építjük meg ezeket a tározókat, szárazság idején egyszerűen nincs víz bennük, és bizony a mezőgazdaság ezen a területen nagy károkat szenved. Kérdezem, hogy a KEHOP nyomán milyen irányú fejlesztések indulnak meg. Elhangzott, hogy esetleg az önkormányzatokat bevonva. Nálunk nagyon nagy problémát jelent például Zemplénben, Abaújban az elhagyott, a meg nem épült záportározók fejlesztése, mert lehet, hogy 3-4 évig nincs csapadék, mégis a

hegyekből lejöő patakocskák megduzzadnak és egyszerűen elvisznek kisebb településeket. Ebből is látszik például, gondolok Komlóskára, hogy ezeket szükséges megépíteni. Ezért kérdezem, hogy ezeknek a vízügyi tervezése hogyan áll.

A másik kérdésem szintén a választókerületemhez kapcsolódik. Ez Borsod-Abaúj-Zemplén 5. választókerülete, korábban volt 45 település, most 98 van, Abaúj egy részét megörököltem. Most szembesültem azzal például Abaújban, hogy 12 önkormányzatnál nincs szennyvízelvezetés. Sajnos még meg sincs tervezve, tehát az elején járunk. Zemplénben is van néhány olyan félbehagyott vagy elmaradt beruházás, amely nem halad előre. Ezek úgynevezett derogációs szennyvíz pályázatok. Említette az államtitkár úr, itt kapcsolódva a képviselőtársam kérdéséhez, hogy ezek lesznek az elsők, az árvízi és a szennyvízi beruházások. Ezek mikorra várhatók és várható-e valamifajta állami segítség? Tudniillik az önkormányzatok ott tartanak, hogy még meg sincs tervezve, a tervezésre nem tudnak pályázni, és bizony nehogy ez okozója legyen annak, hogy ezeket a pályázatokat nem tudják elvégezni. Tehát én is kérdezem tisztelettel, hogy ezek a pályázatok milyen formában fognak megjelenni, lesz-e valami segítség a BM vagy akár a Miniszterelnökség részéről nemcsak a pályáztatásban, hanem a tervek elkészítésében is.

Több kérdés nincs, visszaadom a szót az államtitkár úrnak. Tessék parancsolni!

Szabó Zsolt válaszadása

SZABÓ ZSOLT államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Igencsak széleskörűen áttekintettük a szakmai területet, és megpróbálok válaszolni minden kérdésre teljes körűen.

Józsa képviselő úr témaköre. A 3-szor 20-ból mi 14,6-ot vállaltunk a megújuló energiában. Ez 9,8 volt. Az EU-ban úgy van szabályozva, hogy minden ország a saját energiámixét szabadon állítja össze és a gazdasági fejlődés érdekében a legmegfelelőbb energiarendszert építi fel. Mi így döntöttünk, hogy ezt fogjuk végigvinni. Az energiahatékonyságban pedig 20 százalék helyett 18 százalékot vállaltunk. Ennyi lesz a megtakarításunk 2020-ig. A szén-dioxid-kibocsátásban pedig tartjuk azt a szintet, amelyet az Európai Unió meghatározott a részünkre.

Igen, a parlamenti kérdéseknél válaszoltam, ott két számot mondtam. 2011-ben 25 milliárd forintot adott a magyar állam támogatáskiegészítésként a megújuló energiaforrások áramtermelése következtében, míg '13-ban ez már 36,5 milliárd volt, ez 50 százalékos növekedés. Nyilván nem elég, ha a német energiaszintet nézzük. De ne felejtsük el, korábban kezdték, más gazdasági stabilitással, a megújuló energiára több pénzt tudtak fordítani. Ön is tudja, képviselő úr, hogy megújuló energiaforrást előállító eszközöket beszerezni, vásárolni nagyon nehéz dolog, támogatások nélkül pedig egyenesen nem megy. Ezért szükséges támogatni, és az új pályázati rendszerekben ezért preferáljuk. Csak megjegyzem, hogy mióta az államtitkárságot viszem, azóta csak napemre például több mint 30 milliárd forintot írtunk ki kimondottan kórházak, közintézmények számára, a lakosság számára is és önkormányzati intézményeknek különböző formátumban, ezt a vonalat szeretnénk továbbvinni mindenképpen.

Ami problémát okoz a megújuló energiaforrások témájában, pont a KÁT-rendszer. Most állunk neki, hogy átdolgozzuk a METÁR-ba. Arról van szó, hogy az áramszolgáltatók, visszaélve a lehetőségeikkel, átveszik azt a mennyiséget, amit a törvény kötelezően ad nekik. Viszont ha már egy kis erőmű engedélyeztetése történik, hogy meghagyjuk az 500 kilowattot, akkor abban a pillanatban nehezebb szerződést kötni, nehezebb ezt megtenni. Szeretnénk megkönnyíteni, hogy ez meglegyen. Ötven

kilowatt alatt egyébként a lakossági lehetőségek nagyon könnyűek és nagyjából nullás ingatlanokat lehet ezzel a rendszerrel létrehozni.

Geotermia. Ha röviden adnék választ, akkor azt mondanám, hogy eddig volt a NER 300, most lesz a NER 400, ez közvetlen európai uniós forrás, többen élnek vele, vagy próbálkoznak vele. Egy izlandi cégnek Izlandban könnyű, mert fognak egy négyméteres vascsövet, leütik a földre és jön fel a forró víz. Ha durva szeretnék lenni szakmailag, akkor ez így néz ki. Nálunk, amivel próbálkoznak, az a gránittömbig való lefúrás, oda víz lepréselese, mert ott nincs víz, viszont annyira forró gőz jön fel, hogy abból villamos áram előállításra és ilyen erőmű lehet. Ezzel azonban van egy-két probléma. Az egyik, hogy a magyar államnak kell garanciát vállalnia arra, hogy utána megtermeli az erőműt azt a pénzt, amit az Európai Unió közvetlen forrással beleinvestál. A másik probléma, hogy amiket fúrtak vagy készítették úgynevezett mélyfúrású rendszereket, tehát 2500 méter alattiakat, mert ezek 3-4 ezer, 4500 méteren vannak, ezekből a rendszerekből nagyon sok nem működött, tehát árnyékre vetődés volt, csúnya kifejezéssel élve. Ezért ez egy elég veszélyes téma. Azonban mi folyamatosan segítjük ezeket a működését. Én a geotermiában, amit jónak látok, az a levegővel való hőcserélő rendszer, családi házak és nem pedig erőművi rendszertermelés, tehát erőműi áramtermelés, és amit jónak tartok, az a hűtés, a fűtés és a világítás és a nullszaldós házak létrehozása ez által. Ez talán jobban elérhető a lakosság számára.

Egyébként nagyjából azok a szivacsos mészkőtömbök vagy homokkőtömbök, amelyek már elég meleg vizet tartalmaznak, a 100 fok, vagy 95 fok és a fölöttiek, nagyjából 2000 méteren vannak. Talán Szeged környéke van a legjobb helyzetben, ott komplett erőműrendszerek működnek ebben a pillanatban. Főleg a távhő, tehát a közvetlen hőfelhasználás szempontjából jók ezek. Amit egyébként preferálok, vagy amit jónak tartok, az a vállalkozás, önkormányzat, közintézmények fűtési rendszere együttesen. Ez tisztán azért jó, mert amikor többlet hőtermelés van, akkor is fel tudja használni a rendszer, pénzügyi termelőképessége is van és emellett viszont megtakarítás, mondjuk, az önkormányzatoknak vagy a közintézményeknek. Ez olyan helyen jó, ahol, mondjuk, egy városban 15-20 intézményt lehet egy vonalra felfűzni és minden állapotában a geotermikus energiát fel lehet használni.

ELNÖK: Egy pillanat! Hadd kérdezzem meg, hogy az üvegházakkal mi a helyzet.

SZABÓ ZSOLT államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Itt jön be az, hogy az Európai Unión belül támogatási csomagokat célszerű kialakítani és fontos az összefogás. Önkormányzat, magánszféra, állam. Példát mondok: GINOP-ból, vagy éppen a vidékfejlesztésből üvegházakat elkészíteni, ehhez elkészíteni a kutat, mondjuk, az önkormányzat által, fűteni az üvegházakat és a maradék vízhőmérséklettel, mondjuk, fűteni az önkormányzati épületeket. Vagy éppen egy strandot, vagy éppen más energiaforrást, például hűtést megvalósítani belőle más üzemekkel együtt. Tehát komplett szolgáltató rendszereket javaslok, amit több elemből, több forrásból össze lehet rakni.

KEOP-maradvány. Az alelnök úr kérdése volt. Igen, írtunk is ki már több ilyen pályázatot. Az ERFA-s keretekben, tehát kimondottan a KEOP 4-esben már nem nagyon van, ott néhány napelemes pályázatot fogunk még kiírni. De volt például kórházakra napelemes, volt kimondottan önkormányzati felújítás és most is van folyamatban a kormány előtt, a holnaputáni kormányülésre megy a KEOP 5.7.0 nevű pályázati csomag, kimondottan közintézményeknek, kimondottan nyílászáró és

épületszigetelés témakör, ami energetikailag jelentős megtakarításhoz vezethet. Azonban amit nagyon fontos figyelemmel kísérni, az az, hogy ez év végével az EU-s elszámolási kötelezettség fennáll, tehát olyanoknak érdemes ebbe belevágni, akik már a feltételes közbeszerzéssel, az előkészítettséggel, a tervezéssel olyan szinten állnak, hogy ez jól működjön.

Van nagyon sok egyéb projektünk, például kórházi gépekre, ahol energiamegtakarítás van, tehát régi, elavult, 40-50 éves CT-kre vagy éppen MR-re, vagy röntgenre adunk szintén pályázati forrást és le tudják új gépekre cserélni. Vagy a központi régió kimondottan kimaradt, egészségügyi intézményeknek segítünk nyílászárócserében, egyéb dologban, hogy a kórházakat mind nagyobb mértékben tudjuk felújítani. Próbáljuk a pénzt olyan hasznosan elkölteni a maradványösszegeknél, amik tényleg jók, például biztonságosabbá tenni a távfűtést több helyen.

Hogy a derogációs kötelezettség hogyan működik, ez az elnök úr részéről is felvetődött a szennyvízzel kapcsolatban. A dolog lényege a következő: az utaknál van a NIF, amelyik egy állami projektég, és van az úgynevezett NFP, Nemzeti Fejlesztési Programiroda. A múlt év decemberében megjelent kormányrendelet alapján az NFP-nek az a feladata, hogy az önkormányzatokat, akik érintettek és kötelezően érintettek derogációval, egy projektbe összefogja, egy nagy projektbe, itt írják ki a közbeszerzéseket és ő, mint projektvezető az egész folyamatot viszi végig. Automatikus, kötelező elemű, kvázi nem megkerülhető és egy rendezettebb, átláthatóbb rendszer jön létre. Ami érdekes, hogy nagyon sok önkormányzat van, aki még szeretne szennyvizet, amint mondtam, ez a vidékfejlesztési operatív programból tud erre pénzt. Vagy az úgynevezett vizes agglomerációs határokhoz próbál csatlakozni, akinek ez megvan, vagy pedig megvárja, amíg '16 végéig kifutnak ezek a projektek és utána új projektként beszállna a maradványösszegbe. Mindenképpen azt nézzük, hogy maradványösszegekből tudjunk kiírni erre pályázatot, csak így látom a lehetőséget arra, hogy ezt meg tudják valósítani.

Felvetődött az árvízvédelem kérdése. A TOP-ban és a KEHOP-ban is van pénz. A TOP-os pénzek nem ezt az irányt veszik. Tehát a TOP-ban is inkább az önkormányzati munkahelyteremtés lenne a cél. Ráadásul egy önkormányzat egy árvízi rendszert, egy időszakos víztározót nem tud igazán megépíteni, vagy nem jól tud megépíteni. A vízgazdálkodás mindig nagy területet igényel. Hogy mekkora nagy a baj, hadd mondjak önöknek néhány számot. Az elmúlt 10-12 évben másfél fokot emelkedett Magyarország átlag hőmérséklete. A következő időszakban a limai klímakonferencia azt a célt tűzte ki, hogy 2 fok alatt kellene tartani a 2030-ig bekövetkező éghajlatváltozást. A mostani ismérveink alapján ez olyan 6 fok lesz. Ennek következtében trópusi jellegű esőzések és trópusi jellegű szárazságok ugyanúgy várhatók, tehát mindenképpen lépünk kell vízgazdálkodásban. Én mindenképpen azt javaslom, hogy az Országos Vízügyi Felügyelőséggel mindenki egyeztessen, ez BM hatáskör, mert már elkészültek a tervek, vannak kiemelt projektek, és az ottani projektekbe kellene berakni ezeket a vízvisszatartó, mederrendező dolgokat. Amikről én projektekről tudok: a nagy árvízi védekezések, ahol nagy árvizek voltak, tehát gátrendezés, csatornaépítés, öntözés céljából nagy átfogó projektek, ez részben a Tisza-tó, Felső-Tisza, de a Duna-Tisza-köze ugyanúgy. Itt már tervezés szempontjából előkészített vagy részben előkészített projektekről beszélünk. És a víztározók növelése, új víztározók beépítése, pont az időszakos víztározók, konkrétan például a Tisza 2, zsilipek, zsiliprendszerek építése. Tehát mindenképpen összefogás szükséges, több önkormányzat, régió, OVF-fel egyeztetés és a nagy rendszeren belül történő összeépítés, de az együttműködést mindenképpen javaslom.

Civilek, egyház, lakosság. A lakosság teljesen elvállalja a civiltől és az egyháztól. Utalok a ma a parlamentben is elhangzott játszótéri programra, ahol az áfát elfelejtették az önkormányzatoknak odaadni és zűrös ügyek derültek ki. Ezért ezek a projektek 100 százalékos intenzitásúak, a bruttó áfát is finanszírozzák. A lakosság ettől eltér. A lakosság esetében a teljes bekerülési érték 50 százalékos, ennyi a pályázati összeg, ez a vissza nem térítendő, és ami visszatérítendő, az a GINOP-forrásból nagyon alacsony kamatozással megoldható, de több konstrukciót ismerünk. Működik az LTP, vagyis a lakástakarék-pénztári megtakarítás, működik az önerő, ezt mindenki eldönti, meg azt is, hogy milyen szinten, műszaki tartalmában milyen felújítást hajt végre energetikailag. Bővítettünk, szélesítettünk az ingatlantípusokon, például a téglából épített házakat is beengedjük a rendszerbe. Bővítettünk a műszaki tartalom, nemcsak szigetelés, nemcsak nyílászárócsere, nemcsak sima fűtés korszerűsítés, hanem például napelemek, geotermia, elektromos rendszer felújítása, ami szintén megtakarításhoz vezethet. Ezek mind belekerültek.

Ami a lényeg itt is, hogy nagyon szívesen segítünk szakmailag olyan pályázati konstrukciókat összerakni, amelyek működőképessé teszik. A célunk az, hogy minél hatékonyabban, minél rövidebb idő alatt ezeket sikerüljön felújítani. Ha szabad, mondanék két számot önöknek összefüggésében. Az egyik: 4,2 millió családi ház és lakás van ma Magyarországon. Ennek a 70 százaléka energetikailag alulvezérelt. Amik jók viszonylag, érdekes módon, a '46 előtt épült ingatlanok, vagy azok egy része és a 2006 utániak, ott az energetikai szabványok már erősödtek. Ez a 70 százalékos ingatlan nagyon komoly, tehát 3 millió ingatlanról beszélünk. és ebben benne vannak a hatvanas évek Kádár-kockái, a hetvenes évek kétemeletes óriási családiház-tömbjei és benne van rengeteg sok panel. Tehát van mit tenni. Ez a pénz áll rendelkezésre kiegészítve együtt a zöldrendszerből érkező forrásokkal, bízunk benne, hogy aki szeretné felújítani és szeretné ezt a rendszert végigvinni, annak fog sikerülni. Ez az egyik.

A másik dolog: szeretném a bizottságot tájékoztatni arról, hogy a napelem kérdésében gyakran félreérthető információk jelennek meg. Jelen pillanatban a napelemek ára lefelé megy a piacon, és nemcsak bizonyos távol-keleti, hanem a Nyugatról érkező vagy a helyben gyártott napelemek esetében is már 350 ezer forint alatt van, beszereléssel együtt 350 ezer-400 ezer között van egy kilowatt bekerülési költsége. Ehhez most a támogatási rendszer európai uniós egyeztetés következtében 500 ezer forint forrást nyújt. Ha ez 100 százalékos intenzitás, akkor a teljes szervezeti vezénylőrendszerrel, informatikával, mindennel együtt egy nagyon komplett és jó rendszer építhető. Tehát úgy gondolom, hogy a megújuló energia bővítésének az útvonala előttünk van.

Köszönöm szépen. Ha nem válaszoltam volna valamire, akkor állok szíves rendelkezésre.

ELNÖK: Józsa képviselő úr kért még szót.

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Csak röviden! Nem akartam közbevágni, de a végén említetted, államtitkár úr, hogy segítünk pályázatokat összerakni. Kik segítenek és kinek?

ELNÖK: Tessék parancsolni!

SZABÓ ZSOLT államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen. Csak mondom, hogy például most volt a hétvégén az építőipari kiállítás, a

Construma, és azon kinn voltunk teljes standdal. Rengetegen jöttek oda a lakosok gondolatokkal, ötletekkel. Vagy: önkormányzati vezetők jönnek a minisztériumhoz, hogy mondjunk gondolatot, egyáltalán nem találják az önkormányzatok, hogy hol van a pályázati forrásuk. Ilyenekre gondoltam. Mi pályázatot nem írunk. Ha önkormányzatról van szó, az az NFP, ha magáncégek, magánemberek, azt mindenki maga intézi úgy, ahogy gondolja, kitalálja. Viszont konstrukcióban és szakmailag, hogy milyen irányba kellene elindulni, ebben állunk szíves rendelkezésre.

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Tehát ha egy polgármester jön, vele tudnátok konzultálni?

SZABÓ ZSOLT államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Így van.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tessely alelnök úrnak van egy kiegészítő kérdése.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Államtitkár úr, csak egy gyors kérdés. A '7-'13-as forrásból a kórházi gépek energiamegtakarítása, cseréje kapcsán kérdezem, hogy ez csak kórház vagy járóbeteg-szakellátó is lehet?

ELNÖK: Tessék parancsolni!

SZABÓ ZSOLT államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): A fenntartó a magyar állam. Tehát amikor én egészségügyi ellátó intézményekről beszélek, akkor arról a röntgenről is szó van, vagy arról a CT-ről is, ami a járóbeteg-ellátást folytatja. Ez mind benne van. Az EMMI-ben az egészségügyi államtitkársággal tartjuk a kapcsolatot. Tőlük kapjuk az alapadatokat. A pályázat két ütemben fog lezajlani. Elsőnek a CT és az MR fog megjelenni mintegy 6-7 milliárd forintos kerettel egy-két héten belül. A másodiknak pedig a röntgengépeket szeretnénk behozni. Közben vannak úgynevezett visszahulló pénzek, azzal kiegészítve.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Valóban egy nagyon jó bizottsági ülésünk volt. Tisztelt államtitkár úr, arra kérem önt, hogy egy ezzel kapcsolatos tájékoztatót küldjön a bizottságunk tagjainak, illetve a bizottságunk titkárságára, ha lehet. Akkor azoknak az érdeklő bizottsági tagoknak, akik nem voltak itt, el tudnánk küldeni, mert ezek olyan húsbavágó témák, amelyek minden egyéni választókerülettel rendelkező képviselőt érintenek. Ez rendkívül hasznos információ. Államtitkár úr, köszönöm szépen a korrekt válaszait.

Az ülés berekesztése

Tájékoztatom a képviselőtársaimat, hogy a bizottságunk soron következő ülésére várhatóan jövő héten hétfőn, április 27-én 10 óra 30 perckor kerül sor. Ez egy előre kialakított időpont, hiszen nagyon fontos napirendi pontunk lesz. Mikola István államtitkár úr ekkorra tud eljönni, akit tájékoztatóra kértünk az EU-USA közötti transzatlanti, kereskedelmi és beruházási megállapodás létrehozására irányuló tárgyalások aktuális helyzetéről.

Lesz még egy egyeztetési eljárás Modori László helyettes államtitkár úrral az NGM-től, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés által támogatott operatív programokra folyósított kezdeti előfinanszírozási összeg növelése tekintetében, ennek módosításáról lesz szó. Kérem a képviselőtársaimat, hogy jöjjenek el a bizottsági ülésre.

Megköszönöm az államtitkár úrnak, hogy eljött ezen a kései órán.
A bizottsági ülést bezárom, megköszönöm a képviselőtársaimnak a részvételt.
Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 17 óra 26 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Lestár Éva